

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 4 mars 1927 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om dödande av förkommen handling m. m. dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 3 december 1926 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 9, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga här nedan omförmälda förslag till

- 1) lag om dödande av förkommen handling;
- 2) lag om ändrad lydelse av 167 § sjölagen;
- 3) lag om ändrad lydelse av 20 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom;
- 4) lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen den 14 juni 1907 om inteckning i tomträtt och vattenfallsrätt;
- 5) lag om ändrad lydelse av 17 § i lagen den 10 maj 1901 om inteckning i fartyg;
- 6) lag om ändrad lydelse av 8 § i förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning; samt
- 7) lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 27 juni 1924 om vård av omyn-digs värdehandlingar.

I samband med denna proposition har utskottet till behandling förehaft följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

inom första kammaren,
nr 65 av herr *Fehr*, och
nr 122 av herr *Bissmark*.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för de ifrågavarande lagförslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen jämte de därvid fogade utdragen av protokoll, förda i statsrådet och lagrådet.

Vad motionärerna hemställt återgives här nedan i samband med utskottets yttrande. I fråga om de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, tillåter sig utskottet att i huvudsak hänvisa till motionerna.

I den speciallagstiftning, som gäller om växlar, checkar och konnossement, har man, på sätt föredragande departementschefen erinrat, berett den, som förlorat en dylik handling, möjlighet att under vissa förutsättningar erhålla

*Pro-
positionen.*

domstols medverkan för handlingens dödande. Dessutom finnas i svensk rätt särskilda föreskrifter, enligt vilka förkommen sparkassebok och motbok med sparbank eller med postsparbanken utan medverkan av offentlig myndighet kunna sättas ur kraft genom ett särskilt kungörelseförfarande. I andra fall än nu nämnts medgiver däremot gällande lag icke dödande av bortkommen värdehandling. Frågan om genomförande av en allmän lagstiftning på detta område har emellertid sedan länge stått på dagordningen. Redan i skrivelse den 2 maj 1906 hemställde riksdagen om framläggande av förslag till lag om dödande av bortkomna handlingar. Ett av särskilda kommitterade utarbetat förslag till lagstiftning rörande denna fråga blev avgivet den 31 december 1907. På grundvalen av detta förslag har sedermera försäkringslagstiftningskommittén utarbetat nytt förslag i ämnet, som avlämnats den 17 juni 1925.

Det nu framlagda förslaget skall, med vissa särskilt angivna undantag, vara tillämpligt å alla handlingar, vilkas företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse. Såsom exempel på handlingar av angivet slag nämnes i den föreslagna lagtexten i främsta rummet löpande skuldebrev, varmed förstås skuldebrev, som är ställt att betalas till innehavaren eller till viss man eller order. Är ett skuldebrev in-tecknat, skall det kunna dödas, även om det ställts till viss man. Förslaget skall vidare äga tillämpning å växlar, checkar och konnossement samt sålunda ersätta nu gällande bestämmelser om sättet för dödande av dylika handlingar. Under den ifrågasatta lagstiftningen falla slutligen aktiebrev.

Med avseende å förfarandet gäller enligt förslaget, att den, som söker dödande av viss handling, måste göra sannolikt, att han varit innehavare av densamma och att den gått förlorad för honom. För handlingens identifiering åligger det sökanden att till rätten ingiva en avskrift av handlingen eller att lämna sådana uppgifter om dess innehåll, som äro nödiga för dess säkra igenkännande. Sökanden har vidare att, så vitt ske kan, om ansökningen underrätta en var, vilken såsom gäldenär, löftesman eller eljest är på grund av handlingen förpliktad. Har sökanden fullgjort dessa villkor samt förebragt den ytterligare utredning, som rätten kan finna erforderlig, utfärdar rätten offentlig stämning, däri tillkännagives, att om någon innehar handlingen eller vet, att den finnes i behåll, han bör därom inom viss tid — som kan sättas till minst ett och högst två år — göra anmälan hos rätten eller domaren. Innan ansökningen sedermera företages till slutligt avgörande, äger rätten förelägga sökanden att förebringa utredning, huruvida efter den offentliga stämningens utfärdande inträffat omständighet, som kan tjäna till upplysning i saken, såsom att ränta eller vinstutdelning uppburits eller krav eller påminnelse skett hos gäldenären. Förekommer därvid någon omständighet, som utvisar, att handlingen finnes i behåll eller giver skälig anledning till antagande att så är fallet, skall det inleda mortifikationsförfarandet avbrytas. Beslut om handlingens dödande får av rätten meddelas endast såframt vad i ärendet blivit upplyst innebär sannolika skäl, att handlingen för sökanden förstörts eller eljest förkommit.

Motioner om ändring i förslagen. I den av herr Fehr väckta motionen har hemställts, att riksdagen ville bifalla Kungl. Maj:ts proposition med sådan ändring av däri ingående lagförslag, att

handling — med undantag för växel, check och konnossement ävensom in-teckning av sådan beskaffenhet att densamma för sin fortsatta giltighet måste in-om viss tid förnyas — må kunna dödas allenast såvida sannolika skäl visas, att densamma blivit förstörd.

Herr Bismark har i sin motion hemställt, att riksdagen, därest den kungliga propositionen blir i övrigt godkänd, måtte vidtaga den ändring, att det för dödning av skuldebrev, till säkerhet för vilket in-teckning meddelats, stadgas, att domstolens beslut icke må meddelas, förrän tiden för in-teckningens förnyelse i vederbörlig ordning tilländagått.

Enligt utskottets mening föreligger otvivelaktigt ett behov av en lagstiftning, som möjliggör dödande av bortkomna handlingar även i andra fall än där sådan möjlighet redan för närvarande står till buds. Vid granskningen av det framlagda förslaget till lag om dödande av förkommen handling har utskottet funnit detsammans innehåll i stort sett innebära en ändamålsenlig lösning av hit-hörande spörsmål. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka, att ifrågava-rande förslag måtte i huvudsak av riksdagen antagas.

Utskottet.

Under förarbetena till den föreslagna lagstiftningen hava delade meningar gjort sig gällande rörande frågan, i vilken utsträckning obligationer skola kunna bliva föremål för dödande. I motiveringen till 1925 års kommittéföreläggelse har erinrats om att det särskilt i vårt land, där icke blott staten utan även kommuner och allmänna kreditanstalter hade stora obligationslån placerade i utlandet och säkerligen allt fortfarande komme att vända sig till utlandet för erhållande av sådana lån, kunde vara av vikt, att möjlighet vore för handen att undantaga obligationer från den ifrågasatta lagstiftningens tillämpnings-område. Det låte nämligen väl tänka sig, att utländska penninginstitut kunde finna det vara förenat med en viss risk för utländska innehavare av svenska obligationer, att dylika i Sverige kunde göras till föremål för ett mortifikationförfarande, om vilket obligationsinnehavarna enligt sakens natur måste förbli i okunnighet. För tillgodoseende av nu angivna synpunkter föreslog kommittén, att det skulle överlämnas åt Konungen att beträffande obligationer, som kunde anses ägnade att i större omfattning vinna avsättning utom riket, förordna, att dödande ej finge äga rum. I det yttrande, som fullmäktige i riksgäldskontoret avgivit över kommitténs betänkande och som finnes intaget i det i propositionen åberopade statsrådsprotokollet för den 14 maj 1926, hava full-mäktige på anförda skäl hemställt, att obligationer utfärdade av svenska sta-ten, Sveriges allmänna hypoteksbank eller Konungariket Sveriges stadshypo-teksskassa måtte helt undantagas från den föreslagna lagens tillämpning. Be-träffande svenska statens premieobligationer har i yttrandet gjorts gällande, att särskilda skäl föreläge för deras undantagande från ett dödningförfarande. Härutinnan har hänvisats till obligationernas låga värde och därav följande stora antal samt deras placering i småposter hos den stora allmänheten, som knappast kunde förväntas följa kungörelserna om dödning. Fullmäktige i riksbanken hava förklarat sig biträda den av fullmäktige i riksgäldskontoret gjor-da hemställan. Vad sålunda påyrkats har vunnit beaktande i Kungl. Maj:ts

förslag. I samband därmed har den i kommittéförslaget upptagna bestämmelsen om rätt för Konungen att i vissa fall medgiva undantag från lagens tillämpning blivit utesluten. Mot denna anordning har i den av herr Fehr avgivna motionen erinrats, att andra obligationer än dem, som omfattas av undantagsbestämmelsen, härigenom fått sin ställning ytterligare försämrad utöver vad kommittéförslaget innefattade. Såsom en synnerlig omgång betecknas vidare i motionen den i propositionen anvisade utvägen att vidtaga ändring i lagen, i den mån vissa andra obligationer skulle behöva en liknande privilegierad undantagsställning.

Enligt utskottets mening står en fullt tillfredsställande lösning av frågan, i vilken utsträckning obligationer skola kunna dödas, icke att vinna på någon av de vägar, som sålunda blivit ifrågasatta. Utskottet har icke heller kunnat giva anvisning på någon annan utväg, som undanröjer de föreliggande svårigheterna. Vid sådant förhållande har utskottet ansett sig böra hemställa, att i 1 § föreskrives, att alla obligationer, i likhet med vad som föreslås beträffande banksedlar, skola undantagas från lagens tillämpningsområde.

Vid fastställande av de villkor, under vilka dödande av handlingar bör få äga rum, är det visserligen enligt utskottets mening synnerligen angeläget att tillse, att förfarandet så anordnas, att den, som i god tro förvärvat rätt på grund av en handling, blir i möjligaste mån skyddad. För att denna synpunkt skall bliva behörigen tillgodosedd synes det emellertid icke vara av nöden att, på sätt i herr Fehrs motion förordas, för dödande av en handling kräva sannolikhetsbevis om att handlingen förstörts. Då en dylik bevisning endast i ganska sällsynta undantagsfall torde kunna förebringas, kan det befaras, att genom ett stadgande av sådant innehåll mortifikationsförfarandets användbarhet skulle bliva så inskränkt, att det erhöles mycket ringa praktisk betydelse. Å andra sidan må framhållas, att genom de i förslaget föreskrivna kungörelseåtgärderna och övriga formaliteter, som skola iakttagas, ett långt gående skydd skapats för en eventuell godtroende förvärvares rätt. I syfte att göra detta skydd ännu kraftigare har utskottet dessutom vidtagit en ändring i 8 §. I stället för att det, såsom enligt Kungl. Maj:ts förslag är fallet, skall ankomma på rättens prövning, huruvida, innan en ansökning om dödande företages till slutligt avgörande, föreläggande bör meddelas sökanden att förebringa utredning i sådant avseende, som i 8 § omförmäles, skall det enligt utskottets förslag åligga rätten att alltid meddela sådant föreläggande.

Den i herr Bismarks motion gjorda hemställan, att dödande av in-teckningshandling icke skall få äga rum, förrän det visat sig, att förnyelse icke ägt rum inom den i lag stadgade tiden, har utskottet ansett sig icke kunna förorda. Därest någon, som förlorat en in-teckningshandling, kan förebringa erforderlig bevisning om att den förstörts eller eljest förkommit, synes han med fog kunna kräva att få handlingen dödad jämväl före förnyelsetidens utgång. Å andra sidan har den, som förvärvar en in-teckning eller beviljar lån mot säkerhet av in-teckning, på grund av föreskrifterna i 10 § möjlighet att ur gravationsbeviset inhämta upplysningar rörande eventuella mortifikationsåtgärder och är sålunda bättre skyddad mot rättsförlust än förvärvare av andra handlingar.

Såsom en garanti mot obehörigt påkallande av mortifikation och på samma gång ett medel att fylla det sannolikhetsbevis för åtgärdens befoegenhet, som sökanden lyckats prestera, har i 5 § föreskrivits, att rätten, där så provas lämpligt, kan förelägga sökanden att med ed bekräfta sina uppgifters riktighet. Då det syntes utskottet överflödigt och möjligen vilseledande att uttryckligen föreskriva, att föreläggandet skall vara beroende av en lämplighetsprövning, har utskottet ansett, att nämnda föreskrift bör utgå.

Beträffande övriga i propositionen innefattade lagförslag har utskottet icke funnit anledning till någon erinran.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förslag ej kunnat i oförändrat skick antagas av riksdagen, måtte för sin del antaga följande:

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

L a g

om dödande av förkommen handling.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

Löpande skuldebrev, växel, konnossement eller annan handling, vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse, må, där antagas kan att handlingen förstörts eller eljest förkommit, dödas på begäran av den, som förlorat handlingen. Lag samma vare i fråga om aktiebrev, så ock beträffande intecknad förskrivning, som är ställd till viss man.

Denna lag äge ej tillämpning å Denna lag äge ej tillämpning å banksedlar, ej heller å obligationer utfärdade av svenska staten, Sveriges allmänna hypoteksbank eller Konungariket Sveriges stadshypotekskassa.

Angående dödande av förkommen sparkassebok eller motbok med sparbank eller postsparbanken gälle vad särskilt är stadgat.

2 §.

Ansökan om dödande av handling skall skriftligen avfattad, ingivas till rätten i den ort, där förpliktelsen skall fullgöras, eller, om sådan ort ej är nämnd i handlingen, till den rätt, där den förpliktade är skyldig att svara i tvistemål, som angå gäld i allmänhet. Har på grund av handlingen inteckning meddelats i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, skall ansökningen göras hos vederbörande inteckningsdomstol.

Ansökan om dödande av konnossement skall ingivas till rätten i godsets bestämmelseort.

Äro enligt vad nu är sagt flera domstolar behöriga, må ansökningen göras vid vilken som helst av dem.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 §.

Vid ansökningen skall fogas avskrift av handlingen eller sådan uppgift om dess innehåll, som är nödig för dess säkra igenkännande.

4 §.

Sökanden åligger att, så vitt ske kan, om ansökningen underrätta en var vilken såsom gäldenär, löftesman eller eljest är på grund av handlingen förpliktad. Avser ansökningen handling, på grund varav in-teckning är meddelad, skall den in-tecknade egendomens ägare, där så ske kan, underrättas, ändå att han ej är personligen ansvarig för in-teckningen.

5 §.

Rätten äge, innan beslut i saken meddelas, förelägga sökanden att förebringa utredning om viss omständighet, som finnes kunna på saken inverka. Där så prövas lämpligt, må rätten ock förelägga sökanden att med ed bekräfta riktigheten av lämnad uppgift.

5 §.

Rätten äge, innan beslut i saken meddelas, förelägga sökanden att förebringa utredning om viss omständighet, som finnes kunna på saken inverka eller att med ed bekräfta riktigheten av lämnad uppgift.

6 §.

Har sökanden visat sannolika skäl, att handlingen för honom förstörts eller eljest förkommit, förelägge rätten honom att å viss rättegångsdag fullfölja ansökningen; och utfärde rätten offentlig stämning, som anslås å rättens dörr och genom sökandens försorg införes i allmänna tidningarna ävensom, där rätten prövar lämpligt, i tidning inom orten. Införandet i allmänna tidningarna skall äga rum i första numret för januari, april, juli eller oktober månad, efter ty rätten bestämmer; och skall vid utsättande av dag för ansökningens fullföljande iakttagas, att minst ett och högst två år komma att förflyta mellan dagen för införandet och den dag, som utsättes för ärendets fullföljande.

Stämningen skall innehålla, jämte beskrivning av handlingen, att sannolika skäl visats för sökandens uppgift att den för honom förkommit, ävensom tillkännagivande att, om någon innehar handlingen eller vet att den finnes i behåll, han bör därom hos rätten eller domaren göra anmälan sist å den för ärendets fullföljande utsatta dag.

7 §.

Fullföljes ej ansökningen å utsatt dag, vare den förfallen.

Lag samma vare, där sökanden ej gitter visa, att kungörelsen blivit i föreskriven ordning införd i tidningarna.

8 §.

Innan fullföljd ansökning företages till avgörande, äge rätten förelägga sökanden att förebringa utredning, huruvida efter den offentliga stämningens utfärdande inträffat omständighet som kan tjäna till upplysning i saken, såsom att ränta eller vinstut-

8 §.

Innan fullföljd ansökning företages till avgörande, förelägge rätten sökanden att förebringa utredning, huruvida efter den offentliga stämningens utfärdande inträffat omständighet som kan tjäna till upplysning i saken, såsom att ränta eller vinstutdelning upp-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

delning uppburits eller på grund av burits eller på grund av handlingen handlingen krav eller påminnelse krav eller påminnelse skett hos gäldenären. skett hos gäldenären.

Finner rätten, vid prövning av ansökningen, någon omständighet ej hava förekommit, som utvisar, att handlingen finnes i behåll, eller giver skälig anledning till antagande att så är fallet, varde handlingen genom beslut av rätten dödad.

9 §.

Varde handlingen dödad, må den omständigheten att den ej kan företes icke utgöra hinder för sökanden att göra gällande den rätt, som på handlingen kunnat grundas; och har den, som är förpliktad att fullgöra vad i handlingen blivit utfäst eller vars egendom på grund av inteckning eller eljest häftar för utfästelsen, att utfärda ny handling, som mot den dödade svarar.

Var handlingen intecknad, har rättens ordförande att på begäran förse den nya handlingen med bevis att den medför den inteckningsrätt som tillkommit den dödade.

I fråga om växel, check och konnossement gälle tillika vad därom är särskilt stadgat.

10 §.

Är handling, om vars dödande gjorts ansökning, intecknad i fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt eller i fartyg, har rätten att om ansökningen samt om rättens slutliga utslag i ärendet så snart ske kan göra anteckning i in-teckningsprotokollet och in-teckningsboken, så ock, där handlingen är in-tecknad jämväl i egendom som lyder under annan rätt, giva den rätt meddelande för anteckning i dess in-teckningsprotokoll och in-teckningsbok.

11 §.

Vad här förut är stadgat om den förpliktade skall, när fråga är om dödande av aktiebrev, tillämpas å aktiebolaget.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1928.

Genom lagen upphäves § 3 i förordningen den 7 maj 1880 (nr 15 s. 26) om nya växellagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall.

Är, då lagen träder i kraft, ärende anhängigt angående dödande av förkommen växel, check eller konnossement, skall det behandlas enligt äldre lag.

L a g

om ändrad lydelse av 167 § sjölagen.

Häri-genom förordnas, att 167 § sjölagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har i den ordning, som är särskilt stadgad, ansökan gjorts om dödande av konnossement, äge, sedan offentlig stämning utfärdats, sökanden utbekom-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ma godset, därest han hos rättens ordförande ställer säkerhet för de anspråk å godset, vilka lagligen må tillkomma innehavare av konnossementet.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1928.

L a g

om ändrad lydelse av 20 § i förordningen den 16 juni 1875 (nr 42 s. 12) angående inteckning i fast egendom.

Härigenom förordnas, att 20 § i förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom, sådan denna paragraf lyder enligt lagen den 11 oktober 1912 (nr 213), i nedan angivna del skall erhålla följande ändrade lydelse:

20 §.

Vill någon — — — blivit företedd.

Har någon, som efter ty särskilt är stadgat sökt dödande av förkommen inteckningshandling, i anledning därav utverkat sig offentlig stämning, och vill han låta förnya inteckningen innan frågan om handlingens dödande blivit slutligen behandlad, ingive han till rätten stämningen i avskrift före utgången av den i 19 § stadgade tid. Varder inteckningshandlingen sedermera dödad och vinner beslutet därom laga kraft, eller varder handlingen återfunnen och av sökanden företedd i ärendet om dess dödande, skall rätten på anmälan förklara inteckningen vara förnyad den dag den offentliga stämningen ingavs. Kommer fastighetens ägare eller annan, vars rätt kan vara beroende av att förnyelse ej ägt rum, och visar, att ansökningen om handlingens dödande förfallit utan att handlingen blivit på sätt nyss är sagt företedd, eller visas, att ansökningen blivit genom beslut, som vunnit laga kraft, avslagen, förklara rätten frågan om förnyelse hava förfallit.

Går tiden — — — utan verkan.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1928.

L a g

om ändrad lydelse av 9 § i lagen den 14 juni 1907 (nr 36 s. 31) om inteckning i tomträtt och vattenfallsrätt.

Härigenom förordnas, att 9 § i lagen den 14 juni 1907 om inteckning i tomträtt och vattenfallsrätt, sådan denna paragraf lyder enligt lagen den 11 oktober 1912 (nr 215), i nedan angivna del skall erhålla följande ändrade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

9 §.

1 mom. Inteckning i — — — — — stycket sägs.

Har rätten — — — — — ansökningen förfallen.

2 mom. Vill någon — — — — — blivit företedd.

Har någon, som efter ty särskilt är stadgat sökt dödande av förkommen inteckningshandling, i anledning därav utverkat sig offentlig stämning, och vill han låta förnya inteckningen innan frågan om handlingens dödande blivit slutligen behandlad, ingive han till rätten stämningen i avskrift före utgången av den i 1 mom. stadgade tid. Varder inteckningshandlingen sedermera dödad och vinner beslutet därom laga kraft, eller varder handlingen återfunnen och av sökanden företedd i ärendet om dess dödande, skall rätten på anmälan förklara inteckningen vara förnyad den dag den offentliga stämningen ingavs. Kommer tomträttshavaren eller annan, vars rätt kan vara beroende av att förnyelse ej ägt rum, och visar, att ansökningen om handlingens dödande förfallit utan att handlingen blivit på sätt nyss är sagt företedd, eller visas, att ansökningen blivit genom beslut, som vunnit laga kraft, avslagen, förklare rätten frågan om förnyelse hava förfallit.

Går tiden — — — utan verkan.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1928.

L a g

om ändrad lydelse av 17 § i lagen den 10 maj 1901 (nr 26 s. 1) om inteckning i fartyg.

Häri genom förordnas, att 17 § i lagen den 10 maj 1901 om inteckning i fartyg i nedan angivna del skall erhålla följande ändrade lydelse:

17 §.

Vill någon — — — — — blivit företedd.

Har någon, som efter ty särskilt är stadgat sökt dödande av förkommen inteckningshandling, i anledning därav utverkat sig offentlig stämning, och vill han låta förnya inteckningen innan frågan om handlingens dödande blivit slutligen behandlad, ingive han till inteckningsdomstolen stämningen i avskrift före utgången av den i 16 § stadgade tid. Varder inteckningshandlingen sedermera dödad och vinner beslutet därom laga kraft, eller varder handlingen återfunnen och av sökanden företedd i ärendet om dess dödande, skall inteckningsdomstolen på anmälan förklara inteckningen vara förnyad den dag den offentliga stämningen ingavs. Kommer fartygets ägare eller annan, vars rätt kan vara beroende av att förnyelse ej ägt rum, och visar, att ansökningen om handlingens dödande förfallit utan att handlingen blivit på sätt nyss är sagt företedd, eller visas, att ansökningen blivit genom beslut, som vunnit laga kraft, avslagen, förklare inteckningsdomstolen frågan om förnyelse hava förfallit.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1928.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

L a g**om ändrad lydelse av 8 § i förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.**

Härigenom förordnas, att 8 § i förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning i nedan angivna del skall erhålla följande ändrade lydelse:

8 §.

Vill någon — — — — — blivit företedd.

Har någon, som efter ty särskilt är stadgat sökt dödande av förkommen inteckningshandling, i anledning därav utverkat sig offentlig stämning, och vill han låta förnya inteckningen innan frågan om handlingens dödande blivit slutligen behandlad, ingive han till rätten stämningen i avskrift före utgången av den i 7 § stadgade tid. Var der inteckningshandlingen sedermera dödad och vinner beslutet därom laga kraft, eller var der handlingen återfunnen och av sökanden företedd i ärendet om dess dödande, skall rätten på anmälan förklara inteckningen vara förnyad den dag den offentliga stämningen ingavs. Kommer förlagstagaren eller annan, vars rätt kan vara beroende av att förnyelse ej ägt rum, och visar, att ansöknings om handlingens dödande förfallit utan att handlingen blivit på sätt nyss är sagt företedd, eller visas, att ansöknings blivit genom beslut, som vunnit laga kraft, avslagen, förklara rätten frågan om förnyelse hava förfallit.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1928.

L a g**om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 27 juni 1924 (nr 322) om vård av omyndigs värdehandlingar.**

Härigenom förordnas, att 2 § i lagen den 27 juni 1924 om vård av omyndigs värdehandlingar i nedan angivna del skall erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

I fråga om inhemska värdehandlingar vare banken pliktig

1) att, om — — — vidmakthållande, samt

9) att, då enligt kungörelse i allmänna tidningarna offentlig stämning utfärdats angående dödande av värdehandling, så ock då banken genom meddelande från överexekutor erhållit underrättelse, att exekutiv auktion å intecknad fast egendom blivit utlyst, därom underrätta förmyndaren.

Beträffande — — förvaring.

2) att de i ämnet väckta motionerna, i den mån de ej kunna anses besvarade genom utskottets hemställan under 1) här ovan, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 mars 1927.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Hederstierna, Jacob Larsson, Klefbeck, Borell**, *Edw. Larson, Ernst Svenson* och *Bissmark*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *af Ekenstam, Leo, Jansson* i Edsbäcken, *Johansson* i Brånalt, *Johanson* i Huskvarna, *Carlson* i Mölndal och *Olsson* i Mellerud.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Hederstierna, Borell, Johansson* i Brånalt och *Bissmark*, vilka anfört:

Omsorgen om inteckningsväsendet torde kräva, att man med avseende å skuldebrev, för vilket inteckning meddelats, omgärdar dödningsrätten med särskilda garantier. Den omständigheten, att ett dylikt skuldebrev icke inom i lag föreskriven tid uppvisas för domstol för vinnande av inteckningsförnyelse, utgör ett kraftigt stöd för ett av sakägare framställt påstående, att skuldebrevet förkommit. Det har därför synts oss, att det i motionen I: 65 gjorda yrkandet bör bifallas, och få vi på grund härav hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att till 8 § lägges ett nytt moment av följande innehåll:

»Beträffande skuldebrev, för vilket inteckning fastställts, må slutligt beslut i dödningsärende icke meddelas, förrän tiden för inteckningens förnyelse tilländalupit.»
